EL POBLE CATALÀ

:: :: REDACCIÓ I ADMINISTRACIO :: ::
SANTA ANNA 19, PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NUMERO 4348 :: BARCELONA, DIJOUS, 15 DE MARÇ DE 1917 :: UN NUMERO 5 CENTIMS

:: :: IMPRENTA I ESTEREOTIPIA :: ::
:: CARRER EST, 16 TELEFON 2298 ::

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

El dia 17 acaba

la exposició i venda, amb importants reduccions de preus de

Objectes per a regal

Figures, Miralls, Mobles, Quadres, Columnes, Lámpares, Escribanies, Cristalleria, Aparells parlants, Serveis de plata per a taula, Articles de pell, Centres, Rellotges, Jardineres, Flors, Essencies, Vaixelles, Màquines fotogràfiques, Objectes per a Dibuix i Pintura

Grans ocasions

Sabatería per a senyora (primer pis)
Oportunitat.—Sabates de vellut, negres, taló forrat; el parell a pessetes 8'90

A MONTSERRAT EN AUTOMÒBIL

Servei públic d'automòbils

Barcelona, Colonia Puig - Monserrat i viceversa

El 16 inauguració de la línia que, partint de la plaça Universitat, cantonada a la Ronda Universitat, sortirà tots els díes, a les 7'30 del matí, magnífic ómnibus automòbil amb destí al HOTEL RESTAURANT COLONIA PUIG i d'allí al Monastir de Montserrat.

HORARI:

BARCELONA.	Sortida	7'30
MONTSERRAT.	Arribada	10'10
"	Sortida	18'00
BARCELONA.	Arribada	20'30

PREUS QUE REGIRÁN.—Anada i tornada en un mateix dia, amb dret a un dinà en el Hotel Puig, 15 pessetes. Anada i tornada en un mateix dia, sense dinà, 11 pessetes. Sols anada o tornada, 6 ptes.

S'admet passatge i encàrrecs per a els onze pobles per on passarà la línia, en el kiosc de refrescos de la PLAÇA DE L'UNIVERSITAT.

EL BARATO

Palau del Calçat

El Baçar millor assortit en aquest ram

Exposició de models per a primavera

Sabates senyora, victoria, tot sola.	a Petes.	4'75
Sabates senyora, cabritilla color, corte anglès .	a "	8'00
Polaques senyora, cabritilla negra alt 25 cm.	a "	9'50
Polaques i borceguins cavaller, calenta oseria.	a "	8'50
Polaques i borceguins cavaller canyes fantasía.	a "	12'50
Polaques i borceguins cavaller, oseria, cosits.	a "	14'00

REGALO: Fins el dia Sant Josep es regala, per cada parell de sabates, dugues capses de crema Ilustre marca **EL BARATO**

Dr. Serrallach Especialista ronyons, matriu, vies urinaries i nàlisis orina. De 12 a 2 i de 6 a 9. Festius, 10 a 12. **PELAI, 40**

SINDICAT DE LA ASSOCIACIÓ DE BANQUERS DE BARCELONA S. A.

Emissió de 12.000 Obligacions hipotecaries

AL PORTADOR

de 500 ptes. nominals al 5 per cent d'interés anyal

pagader per cupons semestrals, vencent el primer cupó en 1 de juliol de 1917, i amortitzables a la par per sorteigs anyals en el plaç de 50 anys, a comptar des de 1 gener 1918, dels

Ferrocarrils de Catalunya S. A.

garantitzades subsidiariament amb els productes de la Companyía del FERROCARRIL DE SARRIA A BARCELONA S. A.

El total import de les presents obligacions serà íntegra i precisament destinat a la continuació de les obres de la línia de Sarrià a Les Planes de Vallvidrera fins la ciutat de Terrassa; les propies obligacions venen garantitzades per primera hipoteca sobre l'haver social i les línies construides i a construir en ús de la concessió del ferrocarril elèctric fins Terrassa i Sabadell, apart de la garantía subsidiaria otorgada pel Ferrocarril de Sarrià a Barcelona.

A partir del dia d'avui 15 dels corrents, s'admeteràn suscripcions a títol irreductible fins la total colocació de les 12.000 obligacions.

al tipu de 86 per 100 o siguin 430 ptes. per titol

a pagar íntegrament en el moment d'efectuar la suscripció.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A BARCELONA

Banc de Barcelona
Garriga-Nogués Nebots. S. en C. **Societat Anónima Arnús-Garí**
J. Marsans Rof i fills
Tusquets i Companyía, S. en C.
Fills de F. Mas Sardá
Jover i Companyía **Fills de Magí Valls**
Rosés i Companyía **Fábregas i Recasens** **Nonell Germans**
Pere Mir **Nebot de Parasols i Companyía**

A MANRESA: **Sol Raurich i Companyía.**
A TERRASSA: **Marcet i Companyía.**
A OLOT: **Llosas i Escubós, i Saderra Prat i Companyía.**
A SABADELL: **Ponsá i Valls.**
A SAN FELIU DE GUIXOLS: **Successors de R. Valls i Martí.**
A GIRONA: **C. Martínez Massa.**
A REUS: **Banc de Reus de Descomptes i Prestams**
A RIPOLL: **Llorens Suñer.**

FOX Venanci Guillamet VERGARA, i FOX

Además de la incomparable màquina «FOX» per a escriure importo directament dels E. U. d'América les següents marques:

«UNDERWOOD»-«REMINGTON»-«MONARCH»

«SMITH PREMIER»-«SMITH BROS»-«ROYAL», etz., etz

que venc al públic en condicions ventatjossíssimes

¡Si necessita V. máquina, no deixi de visitar la casa FOX!

FABREGAS I RECASENS — BANQUERS

VALORS - CUPONS - BORSA
CANVI - GIROS
--- RAMBLA ESTUDIS, 4 ---

Doménec Carles

(Al marge de la seva exposició)

Fa quatre, cinc anys, no recordo exactament la data, vaig veure per primera vegada pintures d'En Carles. Un amic meu m'havía parlat d'ell com d'un amateur que pintava unes roses interessantes. Sense altres noticies vaig visitar la exposició, una de les exposicions colectives que anyalment organitzen «Les Arts i els Artistes». La exposició era una ben notable exposició: les més pures glories de la nostra joventut figuraven en ella. I amb tot i això la pintura d'En Carles, de la qual no tenía altra noticia que la que m'havía donat el meu amic que no veia en ella més que una interessanta pintura d'amateur, atragué des del primer moment la meva atenció sobre totes les demès.

No era el séu art arribat encara a la maturitat d'avui, però la emprempta del pintor extraordinari ja hi era en ell. Además una fonda i secreta afinitat sensitiva lligà el meu interès a tota l'obra d'En Carles. No era sols un interès, era mellor una acidesa per conèixer la nova tela que marcava el nou pas. Jo no sabía pas analitzar l'obra d'En Carles amb la fredor d'un tècnic, ni traçar serenament la corva de la seva producció des d'un punt de vista crític. Jo veig la línia del séu produir com una recta en vibradora ascensió. No'm demaneu pas el serè análisi, la crítica minuciosa. El meu comentari será tal volta líric, però mai com ara, efussiu i sincer.

* * *

Per a mólts la crítica d'art consisteix tan sols en una fácil catalogació. Rès més sencill que dir d'En Gleices que és cubista i col·locar tres frasses de l'Apollinaire sobre cubisme i dir d'En Carles que apertany a l'impresionaisme. La emoció pura que l'obra de l'artista desperta, això resta de banda. Cal demanar però, si és que aquesta emoció l'arriben a sentir.

La vella pintura composava els colors en la paleta. La nova pintura més sincera, més franca, els composa en la tela mateixa. I de Renoir ençà com s'és complicada, adorablement complicada aquesta composició del color!

Mentres la Literatura atribuía valors cromátics a les idees, a les lletres mateixes, la Pintura extenía els dominis del color i li atribuía nous valors d'expressió. El color amb les seves vaguetats, amb les seves profonditats podia substituir la clásica concepció del dibuix i arribar adhuc a expressions estructurals. I a tot això la materia s'ennoblia. La pasta humil devenia metall puríssim en Sisley i nacre en Renoir. El color s'extenia en franges paraleles en les que'ls tons s'agermanaven i complèrtaven o s'exaltava en un lirisme flamejant. Al costat d'un Renoir, d'un Von Gogh després, tota la pintura anterior, adhuc els colorismes eterns i brillants que inmortalitzaren els pintors de Venecia, eren una cosa freda. Si Italia produí un Dánee, França, la gloriosa França del segle XIX produí una Olympia. Intentar catalogar l'impresionisme com una escola anecdòtica, com una de tantes escoles anecdòtiques és un pecat de lesa bellesa. Les traces del séu pas en la pintura serán inexborrables i així els triomfs dels cubistes se deuen, als paradoxa, al séu domini del color que se'ls hi rebela per damunt del séu desitg de limitar-se a geométriques estructuracions.

L'impresionisme ha influit en la nostra pintura d'una manera decissiva. Cal només recordar noms: Mir, Raurich, Pisarro, (que fou mestre en l'Impresionisme, com en el Cubisme, com quan ha intentat arribar a la dolça minuciositat d'un Ingress) Canals, Nonell... Però els uns per manca d'un definitiu valor; altres per haver cambiat d'orientació sens temps d'haver intensificat en el conreu del impresionisme; En Nonell, que ja abastava amb la má els fruits madurs, porque la seva vida fou dolorosament regada en els incès de l'hora més esplendorosa, cap arribá a produir quelcom que's pogués incorporar, com una cosa substantiva i propia al gran moviment del segle XIX francés.

Ara En Carles; aquell amateur!—ens fa pensar que Catalunya podrá posar al costat dels mestres del colorisme el nom d'un artista, fill séu.

* * *

L'actual exposició ès a l'anterior d'En Carles lo que l'obra definitivament plasmada al tremoladís bocet. Roses i fruites i pasatjes, tot respón a la llei d'una mateixa harmonía vibradora i inquieta. Es treball dur, el d'En Carles, no perque la seva má sía inhabil que és d'una destresa envejable, sino perque no termina mai en el séu intensificar i a cada problema que resol, cerca encara nous problemes en un prurit de dolorosa intensificació. Així les seves roses semblen les roses «vexatas» de que'ns parla En Marcial...

Una tela reclama la nostra atenció: ès aquell paisatje d'Olot en el qual un arbre es dresa altiu, dominant la tela i les seves branques juguen amb la claror en una maravella de transparencies. Pintar Olot fugint de l'olotisme, del clásic i humid olotisme pintorescós quelcom que reclama un temperament d'artista excepcional.

Ja he dit que'l meu comentari fora ben llunyá del minuciós análissi... Les meves paraules no tenen altra valor que'l d'ésser fervoroses... Que així escau a l'artista que sab pintar la delicia d'una rosa, exaltadament, fervorosament...

V. SOLER de SOJO

TEATRE CATALA

"A ca l'antiquari"

Fracments del sainet
d'En Santiago Rusiñol
que aquest vespre se estrena al Teatre de :-: :-: Novetats :-: :-:

ESCENA III

Dionisia, Clareta, Sebastià i Pedrol

Pedrol.— Romànic, dèien? Qué és lo romànic?

Sebastià.— No rès. Qüestions de família, que si no fós que un té coratge, acabarien a bofetades.

Dionisia.— (anant-se'n a la rebotiga) Quin home, Senyor! Que no sia ell el qui s'acabi d'arnar, en aquesta casa! (surt)

Pedrol.— Es pot seure?

Sebastià.— Segui, segui, senyor Pedrol. Al braser hi hà un «escaño».

Pedrol.— Seiem-hi, que prou m'ho necessito! (Clareta fa signes, des dels vidres de l'apador, a l'Isidret)

Sebastià.— Què porta de nou o de vell?

Pedrol.— Una maravella. Un plat de reflexes maravellosos.

Sebastià.— I, n'hi ha costat mólts?

Pedrol.— Un tip de prunes.

Sebastià.— Què diu ara?

Pedrol.— Figuri's, vostè! Figusi's vostè que anant cercant, com sempre cerco, per aquests poblets de muntanya, vaig entrar en una masía. Pujo a les golfes, baixo al celler, regiro i remeno tota la casa com s'acostuma a fer en aquests cassos, quan, de sobte, allí, a la cuina, veig un plat que quasi cáic en basca. Quins reflexes! Quin daurat! Quina bogaria! Afiguri's vostè un sol ponent damunt els fogons d'una cuina.

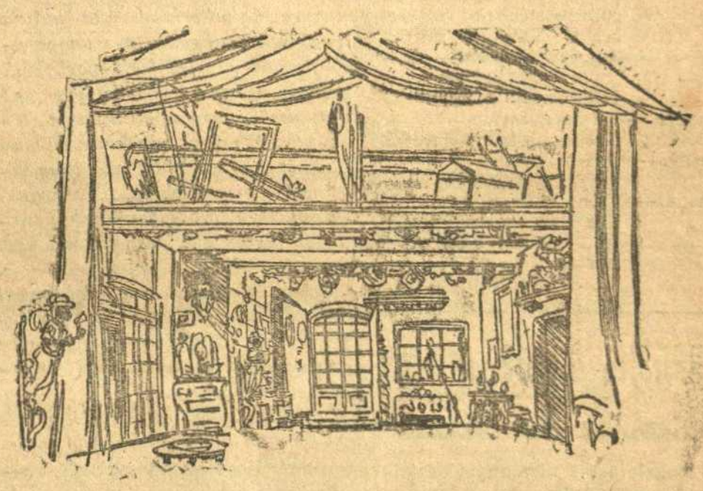
Sebastià.— Segle,...?

Pedrol.— Deixi'm «narrar». Còm ho faràs per a no alçar la llebra—penso jo. Quan, allí, fòra, m'adono que hi hà una prunera. Cullo una dotzena de prunes i i me les menjo satisfactoriament i dono dos duros de les prunes.

Sebastià.— Per què, tants diners?

Pedrol.— Ja veurà.—Vostè s'ha tocat—em diu el pagès.—Sí, m'he tocat—li contesto jo.—En veient una prunera em «loca». I tant m'han agradat, les tals prunes, que m'en voldría endur una dotzena.—Les que vulgui! Això rai!..,—I me les cull.

Sebastià.— Les prunes?

Decoració pintada pel reputat escenograf en MAURICI VILUMARA

ESCENA IV

Els mateixos i senyor Rifà

Pedrol.— Si, senyor, les tals prunes.

Sebastià.— No veig...

Pedrol.— Ara ho veurà clar.—On les posarem?—ell em pregunta. I jo corro i dic:—En aquell plat.

Sebastià.— A l'hispano?

Pedrol.— A l'hispano-àrabe. I me n'enduc les prunes i l'hispano.

Clareta.— Però, això és enganyar!...

Pedrol.— Protesto! Això és donar una lliçó perquè el pagès no sia tan pagès i faci un estudi de la ceràmica. (desembolicant-lo) Aquí el té.

Sebastià.— Caramba! Si que és peça! (entrà el senyor Rifà)

Rifà.— (Veient el plat). Segle quinze.

Pedrol.— Sí. Que vol dir?

Rifà.— Que tot lo que no és del tretze tant se m'en dona. Jo estic pel tretze.

Pedrol.— Com les dònes.

Rifà.— Que jo estic pel tretze, perquè després ve la decadencia (anant-se'n amb grans treballs prop el braser) ¡lo que decau... feu-li la caixa! Al tretze hi varen haver artistes qui tenien salut i bons pulmons. I que no tenien aufec...

amb aufec no's poden fer grans obres.

Sebastià.— Però, el Renaixement?...

Rifà.— Revifalles. Un xic de Grecia i Xurriguera. Jo no hi estic per En Xurriguera!

(Entren coixejant el senyor Montaner i el senyor Palau).

ESCENA V

(Els mateixos, senyor Montaner i senyor Palau)

Montaner.— Deu els guard! Què son aquests crits?

Rifá.— Que mori En Xurriguera, dic jo.

Palau.— Si ja es mort, el pobre.

Rifà.— Vull dir el seu istil, la seva obra... La seva mala obra!

Montaner.— A mi tant me fa En Xurriguera com tots els qui ens xurriguegen. Per a mi només hi hà que dugues grans coses: El salicilat pel reuma i les tombes faraóniques.

Palau.— Si s'hi troben monedes, eh?

Montaner.— Mómies. No hi hà res com trobar una mòmia. Aquella magestat... Aquell aire... Pensar que fa tants mil anys que ni han canviat de piràmide. I tan sèries, eh? I tan «perennes!» Jo, si tinguès un pis espaiós el tindría tot plè de mómies.

Rifà.— Això rai!!... Casi's!

Sebastià.— I jo, de monedes, o púniques o visigodes.

Montaner.— Senyor Rifà...

(ofés).

Rifà.— Vostè té manies.

Montaner.— Es fal .

Sebastià.— Prudencia, prudencia.

Montaner.— Dic que és fals. Jo no n'he tingut mai, de manies. Reuma, conforme; però, no pas manies.

Rifà.— Com que és vell, abusa.

Montaner.— Qui parla!... Quants anys té vostè?

Rifá.— Busqui'ls!

Montaner.— Es del catorze.

Rifà.— Què sab vostè, Faraon? Vaig nèixer quan em vingué bé. No sigui incunable, home!

Montaner.— No siga artritic.

Sebastià.— Calma, senyors. Prou controversia, que a cada sessió es lo mateix. Vostés no'm respecten l'«antic».

R — Que retiri lo del catorze.

Montaner.— I ell lo del tretze.

Rifà.— Conformes. Però, aquí ens estem morint de fret.

Sebastià.— (veient que la Clareta té la porta oberta enraonant amb l'Isidret)

Noia, què fas?

Clareta.— Ui, quin susto!

Sebastià.— Què fas aquí fóra?

Clareta.— Prenia la fresca.

Pedrol.— La fresca, eh? Per fresques estem!

Sebastià.— Entrin a la rebotiga o, més ben dit, al cau del tresor, i allí estarán a redós.

(amb misteri)

Perquè... sapiguèn que tinc un tresor.

Pedrol.— Ja ho sabem, home! Ja ho sabem tot! Si avui no's parla de rés més.

Palau.— I el podrem veure, eh?

Sebastià.— Vostés el veuràn. La guardava pel baró que té de venir aquesta tarda; però, per a uns devots com vostés no vull secrets. Vinguin dintre. A lli veuràn peça!

Rifá.— (entrant a la rebotiga) Del tretze?

Montaner.— (seguint) Tornem-hi, amb el tretze!

Sebastià.— Passin, passin.

Rifá. Peça gòtiga, eh?

Sebastià.— Gotigueja. Aguantint-se abans de mirar-se-la, perquè els hi agafará una basca.

(tots entren dintre)

Comentari de la guerra

Il·lusions i pretensions

La megalomania alemanya, decididament, no te límits: aital reflexió es desprén de la lectura de ço que en plena Cambra dels Diputats han gosat dir varis elegits del poble tudesc, il·lús i pretenciós, fins davant del cataclisme que l'amenaça.

En el curs d'una discussió de pressupostos, el diputat alemany Bill, del centre, s'ha atrevit a expresar-se en els termes següents.

«Després del brutal i orgullós «non possumus» que'ls aliats han pronunciat davant de la nostra generosa oferta de pau, ja no hi ha lloc a un programa de pau que fassi soportar a cada país sos propis gastos de guerra. La força d'Alemanya i l'èxit obtingut pels nostres submarins ens autoritzen a parlar de manera ben diferent.

»Pel que's refereix a les condicions de pau, volem, com a dit molt bé el canciller de l'Imperi, que estiguem garantits en l'avenir contra nous atacs per sorpresa (sic). Respecte a aquexes garanties, no devem pas contentar-nos amb tractats escrits en papers, els quals, com ne tenim la experiencia, desapareixen en el cove dels papers inútils d'Anglaterra (sic). No podem pas admetre el retorn al «statu quo» d'abans de la guerra. Bèlgica no ha d'esser considerada ja mai més com una ciutadela avançada de la Entente i en particular d'Anglaterra. Per això no hem de permetre de cap de les maneres que ningú posi la mà sobre Bèlgica. Les temptatives d'Anglaterra de abatre'ns financieralment han fracassat de la mateixa manera que'l propòsit angles de rendir-nos per la fam.

»I com la flota anglesa, definitivament, ha perdut tota la seva auriola, la supremacia econòmica i financiera d'Anglaterra ha de desaparèixer abans de que s'acabi la guerra. Hem de reconquerir totes les nostres colonies, la possessió de les quals és na condició essencial per a que pros guim la nostra política mondial.

»A la conferencia econòmica de París, Anglaterra proposá un plà econòmic irrealitzable. Aital plà no conseguirá jamai d'aniquilar el nostre comerç exterior: sigui com sigui, nosaltres rependrem nostre lloc sota el sol».

Per si no tossin prous aquestes inconscients fantarronades del diputat Bill, aquí van unes altres paraules també simptomàtiques, pronunciades en el Parlament alemany pel diputat nacional-lliberal Fuhrmann:

«Mr. Wilson ha volgut donar una bases sòlida a la pau mondial. Més tard hem vist la solidesa d'aqueixa base en el que's refereix a la Unió Internacional per la Pau. Deu ens lliuri de posar el nostre avenir en mans dels Estats Units, car sols volem comptar amb la nostra força i AMB RES MES. Hindenburg ha demostrat la gran importancia del territori miner de Briey-Longvy. Nosaltres no podrem retornar aital territori. Fins els mateixos socialistes opinen que hi ha fronteres que s'han de rectificar. El politic que terminés la guerra sense adjudicar a Alemanya la regió de Briey, sense incorporar a l'Imperi no solament Bèlgica, sino també Curlanda i Lituania, seria per la Historia considerat com el factor de la tomba del poder i de la grandesa alemanyes. I el nostre poble no pot pas acabar aqueixa guerra sense augmentar el séu poder.»

Pocs comentaris calen a aitals il·luses paraules, que un hom es ressisteix a creure que s'hagin pogut pronunciar en ple parlament. Sens dubte els diputats alemanys han rebut l'ordre de sostenir la esperança del poble, car d'altra manera no es comprén un llenguatge que ratlla en la insensatesa. Alemanya segueix en son somni pangermanista: la presa de Bagdad ha d'haver-la tornat un bon xic a la realitat...

X.

LA POLITICA

D'arreu de la peninsula arriben suara amb més intensitat i unanimitat que mai les trágiques, les estentories retrunvides de la fam... La rassa aventurera i «chulapona», la de la fanfarronada impetuosa está junyida al vassatge d'una gana nacional imposada pels de fora... Canarias, Castelló, gairebé tota la plana garrida espléndida de Valencia, senten les garfiades terribles de la inanició... Els camps deserts, les fruites podrides i escampades; els pobres se'n van maleint la terra que'ls vegé néixer, que'ls feu viure. La miseria és una cadena llarga, infinida i gravosa, o un espectre esferoidor, insaciable i mortifer...

Els camps están buits i les presons i e's hospitals se van omplint fins a atapair-se!... Els porucs enfevren de malaltia, els gossats, els irresignables enfeven de concupiscencia... Caravanes de desolació s'arroceguen arreu i furten les herbes que pasturen els bestiars...

Alcira, Carcagent, Algesemi, aquell vergér delitós de la campinya llevantina se troben assolats com si la guerra haguès passat per allí crudel, infernalment desoladora...

Punveix, aquest espectacle que'ns ofereix la criminosa imprevissió governamental. Trenta vagons diaris, trenta d'aquests vagons que la companyia monopolitzadora i milionaria se nega a construir, donarien tranquilitat i feina als milers de miseriosos que jeuen sobre el terrer hispánic...

No ha pensat el govern que un dels neutralismes més insostenibles és el de la gana colectiva... Potser mai a Espanya s'han aplegat tants i tan puixants elements per a una revolta decissiva... Si el regisme politic és insuficient per a resoldre el basadors conflicte, en nom de que podrien condemnar-se qualsevol excés, per altra banda justificadissim, que cometessin les mulliluts famolenques?

El problema s'ha d'afrontar amb cor ample i generós. I el govern a d'abdicar les seves funcions tutelars tant vergonyosament fallides.

Organismes extraoficials hi ha a Espanya, que podrien amb garanties d'acert encarregar-se de la terrible tasca. Els sindicats patronals i obrers podrien trobar en aquest terreny una consagració de la llur forsa, una nova aplicació de les llurs virtuts politiques i socials...

Acoblem-nos tots per a redimir-nos de la fam que'ns rocega les entranyes i ens lleva l'ánima que'ns aguanta.

* * *

Negres economies

El govern d'Espanya, que no ha sapigut pendre mesures per a evitar escassetats, ha hagut ara de pendre-les per a evitar carestíes.

A qualsevol se li ocorre que era més fàcil i més còmode procurar que no'ns manqués carbó que no pas imposar-nos ara la tasca de apagar els llums abans de l'hora.

Es notori que a Castella hi hà milers de tonelades de carbó que no poden transportar-se on se necessiten; tothom sab que a Espanya hi hà mólts kilòmetres de terreny carboníffer inexplotat. Però en vès d'extendre les mans cap a la mare terra, ens hem estimat més tenir-les a la butxaca i ara adressar-les cap al cel, amb planys desesperats.

Conseqüencia d'aquesta inercia, d'aquesta incapacitat tradicional, és la darrera disposició que mólt aviat l'aplicarà a Madrid, obligant a que l'enllumenat públic s'apagui abans de mitja nit...

Lo extraordinari és sencillament la tardança amb que ha vingut aquesta mesura del govern i sobre tot que encara les mines estiguin a mans d'aquests senyors que no saben explotar-les...

Els socialistes espanyols i les nacionalitats

Amb aquest mateix títol, els «Annales des Nationalités» que es publiquen a Lausanne escriuen çó que segueix:

«Cosa sabuda s'ha seguint l'exemple de tots els altres partits polítics espanyols, els socialistes espanyols consideren una exageració les aspiracions nacionalistes del poble catalá i combaten amb braó, a Catalunya mateix, tot intent dels catalans de guanyar quelcom en el camí de la autonomía..:

»I amb tot, els socialistes espanyols no semblen pas posseits d'aitals perjudicis quan es tracta de les aspiracions nacionalistes de altres pobles que viuen fora de la Iberia.

»Com a conseqüencia de la nota dels aliats, els socialistes espanyols, moguts per un sentiment mólt generós, acolliren amb entusiasme les manifestacions per les bases d'una pau durable i francament llibertadora.

»I així veiém a aquests admiradors del nacionalisme no hispánic blasmar, des de «El Socialista» de Madrid, a les potencies de la «Entente», per haver-se oblidat, entre les rehabilitacions nacionalistes que s'imposen, la de Finlandia, la de Lituania, la del Luxemburg, adhuc es declaren partidaris de la independencia absoluta de Polonia, de que es fixi la sort de Alsacia-Lorena pel mitjá d'un plebiscit i de que no s'expulsi als turcs de Europa...

»Els socialistes espanyols que tan generosament expressen el desitj de que es repari la injusticia comesa amb certs pobles que la nota dels aliats no menciona,—gest pel qual aitals nacionalitats els en restarán reconegudes—no son pas una excepció; igual que els socialistes d'altres Estats, no volen de cap de les maneres predicar amb l'exemple, reconeixent la ilegitimitat de les aspiracions nacionals que en llur propi Estat es manifesten: per tot arreu es repeteix la eterna historia de la palla i de la biga. I la instauració de la pau a Europa continuará éssent una paraula vana, mentres cada grop de potencies o cada Estat es limiti a voler exigir concessions dels altres, sense reconeixer sos propis erros i sense consentir les concessions necessaries a la harmonía completa, sens la qual será impossible una Societat de les Nacions, basada en el Dret i la Justicia».

No cal pas dir que el nostre punt d'obir es idèntic al que amb tanta justesa exposen els «Annales dos Nationalités» de Lausanne, que tan bona tasca fan a Europa per la lliberació de les patries naturals.

Seqüencia electoral

Ha presentat la dimissió, amb carácter irrevocable, el president del Comité Central de l'Unió Republicana de Terrassa don Bonifaci Romero.

Les causes d'aquesta dimissió obeeixen, segons sembla, a discrepancies hagudes al confeccionar la candidatura republicana per a les passades eleccions provincials, puix, contra el criteri del senyor Lerroux, el senyor Romero s'oposá a que figurés en aquella el senyor Aragay.

Una conferencia de les Nacionalitats

Organitzada pels delegats americans del Congrés Internacional de les Dones, de la Haia, i d'acord amb nombrosíssims representants dels pobles oprimits de tot el món, es tracta de celebrar a Washington una conferencia o congrés de les Nacionalitats a la qual probablement, Mr. Wilson donaría el prestigi de son alt patronatje. Així com la darrera conferencia de Lausanne es limitá a pendre nota de les aspiracions de cada nacionalitat, en el Congrés de Washington aqueixes aspiracions serien objecte de discussió i d'exámen.

Els diputats provincials elegits

Heu's-aquí els noms i filiació política dels diputats provincials elegits en els districtes de Catalunya el passat diumenge:

PROVINCIA DE BARCELONA.—«Districte primer de Barcelona»: Senyors Puig i Cadafalch, Bertand i Coma i Isamat, regionalistes i Puig d'Asprer, radical.

«Districte de Manresa-Berga»: Senyors Abadal i Minoves, regionalistes; Borrás, conservador, i Roma, jaumista.

«Districte de Mataró-Arenys»: Senyors Caralt i Ferrer-Bárbara, lliberals, Bartrina, conservador, i Ragué, regionalista.

«Districte de Terrassa-Sabadell»: Senyors Tobella, conservador; Samper, regionalista; Soler, lliberal, i Palet, republicá unionista.

«Districte de Vich-Granollers»: Senyors Prat de la Riba, Abadal i Fages, regionalistes, i Torras, lliberal.

«Districte de Villanueva-Sant Feliu»: Senyor Mayner Gaspar, regionalista.

PROVINCIA DE LLEIDA.—«Districte de Balaguer»: Senyors Cabecerán, nacionalista; Sol, lliberal; Novell, Republicá, i Estadella, radical.

«Districte de Cervera-Solsona»: Senyors Florensa i Agelet, lliberal; Montiu, conservador, i Riu Vendrell, nacionalista.

«Districte de Seo d'Urgell-Sort»: Senyors Rovira Agelet, Pol i Serradell, lliberals, i Sanz, conservador.

PROVINCIA DE GIRONA.—«Districte de La Bisbal»: Senyors Sabater i Roger, regionalistes, i Folgado i Irla, republicans federals.

«Districte de Figueres»: Senyors Geli i Seleras, regionalistes; Inglés, republicá federal i Monegal, lliberal.

«Districte de Santa Coloma de Farnés»: Senyors Iglesias i Culí, regionalistes; Carbó, conservador, i Villalonga, jaumista.

PROVINCIA DE TARRAGONA.—«Districte de Tarragona-Vendrell»: Senyors Guasch, lliberal; Mallol, regionalista, i Juncosa i Folch, republicans.

«Districte de Reus»: Senyors Vidiella, catalanista; Briansó i Gasull, republicans, i Llecha, lliberal autonomista.

«Districte de Valls-Montblanch»: Senyors Mestres, republicá nacionalista; Montserrat, regionalista; Guarro Ribé, republicá, i Cantijoch, lliberal.

«Districte de Tortosa»: Senyor Barberá Jardí, lliberal.

Segons aquests datos resulten, doncs, elegits diputats provincials, 19 regionaliste, 15 lliberals, 9 republicans de diversos matiços, 6 conservadors, 4 nacionalistes, 2 radicals, 2 jaumistes i un catalanista.

Armemnos... de paciencia

El vaixell «Aries», de la matrícula de Bilbao, ha sigut torpillat per un submarí teutònic, sense que fins ara se'n sápiga rès de la sort que han corregut els tripulants.

Aquesta nova així tota lapidaria que ens aprota el cor i fa tempestejar els nervis, per mólt avesats que estiguem a veura com ens arriba de fora la truculenta energía que fa moure els destins d'Espanya.

Però aquest estat d'ánim no'l comparteixen tots els espanyols, car aquells que no diguin fort! llegint el trágic telegrama, han troba fa ja algun temps en la repetició d'aqueixa anomalía internacional, el neutralisme necesari, per a resignar-s'hi beatament.

Es trista la veritat, però existeix i la estem vivin i hem de plantar-li ben bé la cara. Aqueix nou torpillament d'una nau espanyola, aquest nou i ignominiós atentat, a les lleis internacionals i humanes a la dignitat d'Espanya, no ha remogut ja la conciencia patriótica.

L'«Aries» anirá a fer companyía a les dugues dotzenes de vaixells hispánics que jauen en la fons del mar, entre la més desoladora i negra de les indiferencies...

I l'Alemanya seguirá dient-se amiga íntima i fraternal d'Espanya... I nosaltres vinga atipar els espies que per aquí pululen, vinga conservar els vapors que en els molls fan nosa i temptació i corre amb els gastos diplomátics d'Alemanya als altres paíssos beligerants...

I mentrestant armemnos de paciencia i de santa de neutral resignació... No és veritat Kamerades!...

Avants i vinents

En l'exprés d'ahir al matí retorná de Madrid el diputat a Corts i ex-governador civil d'aquesia «provincia» don Manuel Portela Valladares.

—Un d'aquests dies, segons es diu, vindrá a Barcelona el president del Congrés senyor Villanueva.

—El diputat a Corts don Juliá Nougués marxá anit en l'exprés de la Cort.

ECOS

SEMBLA que això del nou Reglament taurí portará qua. Res més natural que tractant-se d'una cosa taurina.

El ministre que l'ha confeccionat pensava sens dubte haver resolt un problema i aconseguir la tan somniada pau dels esperits. I ha estat tot lo contrari. Ja han començat les protestes i les exposicions al Govern i quan les Corts s'obrin se plantejarán interpel·lacions sobre el tamany de les puyes, sobre si els braus deuen «correrse por derecho» o «recortarse» i sobre altres qüestions bategantes de la vida espanyola.

Una de les qüestions més espinoses és la del «coleo». Ara's discuteix si hi ha o no dret a estirar als braus de la qüa. El ministre ho ha proibit, però els picadors protesten de aquesta proibició. Com a verdadera peça de antologia ens complavem en reproduir el telegrama adreçat al ministre pels picadors atribulats. Diu aixís aquesta meravella de prosa sentimental:

«Picadores, atribulados por nuevo reglamento, suplican respetuosamente vuecencia suprima artículo que prohibe coleo. Coleo es humanitario. Si no por nosotros, autorícelo por nuestras familias.»

* * *

REPORTATGE d'art. Avui podem anunciar dúes exposicions més. D'ambdúes se venía parlant tot aquest hivern però per una sèrie de motius han vingut aplaçant-se. Tindrán lloc al salonet del confrare «La Publicidad».

Una d'elles será d'obres del jove artista Josep Togores, conreuador d'un art d'exquisides simplicitats. El nom d'En Togores és altament cotitzat entre'l nostre mon artístic i la seva exposició és esperada amb veritable interès.

L'altra exposició será de films d'En Sergi Charchoune. Amb aquests films ha donat el primer pas envers la transformació de les arts de l'espai en arts del temps.

Ens plau fer constar que les dificultats que han determinat l'aplaçament d'aquestes exposicions foren dificultats materials d'instalació i no dependentes del criteri de «La Publicidad, com erradament se'ns havia dit.

* * *

A Madrid ja está acordat apagar els llums dels carrers a les onze en punt de la nit. Es aquesta una mida presa pel Govern, que obeeix a l'escassetat de les subsistencies.

El bon madrileny, que és noctámbul per naturalesa, no se'n sab avenir d'aquesta disposició que trobará inèdita i arbitraria. Ell que admirava els alemanys i se'n recordava d'allò de Gibraltar, últim recurs de les discussions de cafetí, tindrá ara contra els Imperis centrals un motiu d'odi, més gran als séus ulls que'ls torpilleigs de navilis espanyols, que les violacions del dret de gents, que les destruccions dels monuments artístics.

Aquestes petites mides de govern adquireixen a voltes més trascendencia que una gran reforma llegislativa. Fou més contraria an Lacierva la disposició ordenant el tancament de tavernes que totes les justes i fonamentades campanyes d'oposició. Quan la caiguda del Govern del qual ell formava part, a les tavernes de Madrid hi havía uns grans lletrers que deien: «Ha caido la Cierva. Por un quince se dan dos»...

NO PATEIXIN TOS

Prenguin la renomenada PASTA PECTORAL del Dr. ANDREU. Es demulcent, espectorant i calmant. A les primeres pastilles se senyua gran milloria i moltes vegades desapareix la tos a l'acabar la primera capsa. DEMANEU LES EN TOTES LES FARMACIES.

TEATRE

TEATRE CATALÁ. ROMEA.—Estrena de «FLOR DESHOJADA», comedia dramàtica en 4 actes, original de Ferràn Diaz del Pulgar.

L'advertencia de l'Empresa al públic, de que l'obra que anava a estrenar-se es desenrotllava en un ambient un tant llicenciós, omplená el teatre de gom a gom.

Sigui això dit en honor del públic. Aquest mateix públic que segurament hauría deixat desert el teatre a tractar-se d'una producció sense toc d'alarma.

Per lo demés el drama del senyor Diaz del Pulgar no pot assustar a ningú. Es tracta de una fábule que se la saben de memoria fins les més púdiques donzelletes. L'Empresa del Romea, segurament més ignoscentota que una col·legiala, no ho va creure així i es preocupá d'avisar a un públic que está ja curat d'espants.

A n'aquest pas la Jordi hauria d'instal·lar diariament una ambulancia de la Creu Roja a les portes del teatre.

Cavallers, que la producció del senyor Diaz del Pulgar, vestida amb ropatge mitgeval, amb un cavall blanc i una escala de corda, sería l'eterna rondalla de la donzella robada pel galant donjoanesc viciós i pervertit, que no repara en medis per a sotisfer la seva luxuria.

Lo que hi ha, es que en l'actualitat els raptes, encara que siguin en automòbil, tenen el final obligat del telegraf i la guarda civil, elements aquests poc apropòsit per a desllorigar sentimentalment una obra teatral.

Per lo dit s'haurá comprés que el drama del senyor Díaz del Pulgar resulta un tant apartat de la psicología teatral moderna. Es e drama d'un home bó, tot lo contrari de lo que feia exposar l'anunci de l'empresa. La virtut juga en la fábula un paper principalissim, i encara que infamement atropellada, triomfa al fi, per a satisfacció dels bons i escarment dels dolens.

Aquesta, podríem dir-ne manca d'originalitat de l'assumpte, tractat tantes vegades en la novela i en el teatre, perjudica notablement l'obra del senyor Díaz del Pulgar, restant-li interès i emoció, malgrat la pintura ferma d'alguns dels personatges i la vigorositat del diálec.

El tres primers actes ácusen en la seva construcció una certa traça, un cert coneixement de l'escena, que pot fer esperar de l'autor obres mes vigoroses.

En el darrer acte, menys afortunat, l'acció decau sensiblement i es desllorига d'una manera illógica, rápida i ignocent.

La companyía sortí del pas i res mes.

CASSIMIR GIRALT.

NOU.—Benefici de la Carola Ferrando.

Abans d'ahir, no sabíem pas on tenírem el cap. Entrarem al Teatre Nou en un moment d'això que en inglés se'n diu «spleen»—sempre muda l'usar paraules extrangeres—i vegerem que no quedava ni un seient per a ocupar. — Cristo! — varem exclamar—què passa avui en aquesta casa?

Els aplaudiments amb que fou acullida la presencia en escena de la Carola Ferrando, totseguit ens varem resoldre l'incógnita. La Carola celebrava el séu benefici! I, és clar; com que la primera tiple cómica del Nou sab derroixar la simpatía a mans besades i posa un carinyo extraordinari en els papers que li són encomenats, no'n volgueu més de públic i de picaments de mans i de mostres d'estimació!

Nosaltres estávem emocionats. La Carola es mereix això i molt més. I sempre són dignes de lloança els actes de justicia en un país com el nostre on no se sab massa de distingir.

Tant en «Las Musas latinas» com en «El tambor de los granaderos» demostrá la Ferrando que tot quant fins ara portem dit és la pura veritat.

Al final, hi hagué el discurset de reglament. La beneficiada, además, distribuí un petó entre el públic. Nosaltres agafarem la part que'ns pertocava i ens en anarem a dormir tranquils.—H.

Festivals Garcia-Robles

Ahir a la tarda, a la casa del Comte de Güell que té instalada al Parc del mateix nom, va tenir lloc un assaig preparatori del poema líric «Garraf», original la lletra del poeta Picó i Campamar i la música del mestre García Robles.

Ja dèiem ahir l'objecte dels festivals, que no és altre que'l de rendir un homenatge als dos ilustres artistes catalans, qual homenatge patrocina el patrici Comte de Güell en reconeixement de l'amistat que l'unía amb els senyors Picó i García Robles. El Comte de Güell, a les mostres que té donades d'amor a les arts de la nostra terra i a la protecció que ha dispensat a artistes valuosos, vol afegir-hi aquesta nova gesta que l'honora en gran manera i és d'esperar que'l públic acollirá la seva iniciativa amb la més viva simpatía.

El poema «Garraf» es mereix un gran èxit per tractar-se d'una obra excelent tant en l'ordre literari com en el musical. La concepció del poema és d'una altesa de pensament que acredita el talent preclar del poeta Picó i Cumpamar, que fa poc temps Catalunya va tenir la dissort de perdre. En quant a la música, és inspirada, d'una frescor que encanta en els passatges més lírics de l'obra i que consegueix tota la seva grandesa quan el desenrotllo del poema ho requereix. Una de les qualitats que més admirem de la música és el caràcter catalanesc que ella enclou, fins en els moments més culminants del poema.

Els artistes que hi prenen part tenen quasi tots motiu de lluiment, i per la manera que'ls hem sentit cantar els séus respectius «rols», es pot assegurar que tindrán un bon èxit.

En l'execució d'aquesta obra, que s'ha de celebrar al Palau de la Música Catalana, hi prenen part una orquestra de 80 professors del Sindicat Musical, les grans orgues del Palau, tocades pel mestre Vicents M.ª Gibert; el piano per Consol Blay i Joan Gibert Camins; els solistes senyoretes Carme Bertràn, Anita Llobet i Mercè Tarrau, soprans; Concepció Callao, mezo-sopran; els senyors Frederic Bastida, tenor; Innocenci Navarro i Vicents Estrada, baritons; i Conrad Giralt, baix; i una gran massa choral d'homes, senyoretes i nois a càrrec de l'Orfeó Gracienc.

De les llistes d'abonament a les ja properes dates dels Festivals García Robles, extractem els següents noms: Marquesos d'Alella, de Marianao, de Comillas, de Vilanova i Geltrú i de Castelldosrius, Comtes de Güell i de Caralt, families Garí, Ferrer-Vidal i Güell, de Sert, Santiago López, senyores de Garriga, viuda de Marfá, senyoreta d'Amatller, senyores de Marsans, Viladot, viuda de Rocamora, viuda de Portabella, Evelí Doria, Martí-Calvell, Vidal i Ribas, de García, senyores de Matheu, Eussebi Bertrand, Manuel Girona, B. Bassegoda i Manuel Borràs de Palau.

Indubtablement, com ja presumíem, els tres concerts anunciats estaràn brillantíssims, com totes les grans solemnitats que's celebren en el Palau.

Arxiu d'Etnografía i Folklore de Catalunya

Avui dijous, a dos quarts de set en punt del vespre, l'«Arxiu d'Etnografía i Folklore de Catalunya» celebrará sessió extraordinaria en el Salò del Consell de la Universitat literaria, en la qual el colaborador don Sebastiá Farnés, bibliotecari del «Foment del Treball Nacional», presentará la seva colecció paremiológica, disertant sobre el tema: «Introducció al Corpus Paremiològic Catalá». Podrán asistir a l'acte además dels colaboradors del «Arxiu» totes les persones interessades en la organització dels estudis etnográfics a Barcelona.

NOTES BURSÁTILS

Impresió d'ahir

Es grat affirmar que l'interès de les transaccions restá reduit al «corro» de rendes, on durant tota la tarda hi hagué mes fortes oscilacions de cambi, conseqüencia de l'anunci del nou Empréstit, amb emisió d'Amortitzable cinc per cent i al tipu de 90.

L'Interior series A. G. i H. que al començament estaba mes ferm que al dia anterior, decan després, al contrari de lo que succeeix al titols de les series B. C. D. E. F. que començen fluixos i al final milloren quelcom.

L'Exterior millora d'una manera notable, sobre tot la Serie F. que es cotitza a darrera hora a 82'90, mitg per cent mes que ahir. El Amortitzable segueix fluix.

En les obligacions no hi ha hagut cap diferencia sensible amb les cotitzacions del dia anterior.

En les operacions a plaç s'inicia una millora en els Andalusos, al dematí, però a la tarda segueix encalmat com fa uns díes, Els Nords força fluixos i els Alicants igualment.

Heu's-aquí el curs seguit en el curs de les operacions;

	Apertura	Máxim	Mínim	Tanca
Exterior	82'75	82'11	82'15	82'75
Nortes	68'60	68'60	68'50	68'50
Alicantes	68'85	68'85	68'75	68'80
Andaluces	71'20	71'20	71'10	71'10
Orenses	15'75	15'75	16'75	15'75

Els francs s'operen a 80'95; Lliures a 22'94.

En el Borsí de la tarda no més s'operen Andalusos a 71'00 i Nords a 68'50.

De Madrid es coneix: Francs 80'25, Lliures 22'26; Interior 74'00; Exterior 82'90; Amortitzable 92'50.

Canvis facilitats per la casa FABREGAS I RECASENS.-Rambla d'Estudis, 4.

Premi de l'or.—(Preus de compra)

Or Alfons	100'30
Or Isabel	102'05
Or unces i mitges	100'20
Or quarts d'unce	100'05
1/8 d'unce	100'05
1/16 »	100'10
Or dollars	5'03
Or lliures esterlines	25'01
Francs or	100'00
Francs billets	80'05

NOTICIES

AJUNTAMENT

Baix la presidencia del senyor Alcalde s'ha reunit la Comissió d'Escorxadors i s'acordà aplicar amb tot rigor el Reglament en la part relativa a la classificació de marques, i presentar en la sessió d'avui una proposició amb caràcter urgent per a que's prohibeixi definitivament l'entrada als Escorxadors als abasteixedors que sense causa justificada estiguin més de vuit díes sense sacrificar bestiar.

GOVERN CIVIL

El senyor Morote marxará probablement el dissabte a Madrid, on estará molts pocs dies. L'acompanyará el séu cunyat i secretari particular don Ramón Barroeta.

—Ahir al matí es reuní la Junta del Montepiu de la Policía de Barcelona. Es tractaren alguns assumptes d'ordre interior i es canviaren impresions respecte del projecte que en relació amb aquest Montepiu tracta de desenrotllar el Comitè de Beneficencia recentment creat pel senyor Morote.

—Després de declarar en el jutjat del Sur, secretaría de don Rafael Clavería, ha sigut traslladat a la presó Melcior Durán Montagut, autor de la mort del guarda urbá Mateu Fernández.

En el «parte» de la policía on el qual es donava ahir compte a la premsa de la detenció del tal Durán no s dèia que'ls individuus de la Brigada d'Investigació Criminal qui practicaren el servei foren ajudats pel guarda urbá Ceferí Rodríguez. Nosaltres ho indiquem perquè és just que cadascú se n'endugui de l'èxit la part que li correspongui.

En la seva declaració, En Melcior Durán

s'ha confessat autor del delicte, però rodejant aquest de varies circumstancies atenuants. Segons s'ha sabut, l'urbà el provocá diverses vegades i repetidament l'agredí amb un bastó, motiu pel qual el Durán es tragué un ganivet per a defensar-se tenint la desgracia de matar a aquell.

Melcfor Curán té 29 anys, és casat i natural de Carcagente.

EL TREBALL

Proseguint la seva campanya de reorganització i regularització del treball, la Junta de «La Constancia» ha demanat a Ramón Juliá patró d'una fábrica situada al carrer de Monistrol, que augmenti en un 15 per cent el jornal dels séus operaris.

—La Junta del Sindicat d'obrers cilindradors i aprestadors fá sapiguer als qui pertenoixen als demés oficis treballen a les fábriques d'aprestos que no poden fer-ho sense la presentació del carnet de soci del llur respectiu Sindicat, que haurán d'ensenyar davant l'esmentada Junta.

Aquesta mida es pren en defensa dels obrers víctimes del paro que han promogut els patrons.

—Segons informes oficials continúa en el mateix estat el «lock-out» planteijat pels fabricants de tintoreria i aprestos.

—La vaga dels obrers de les fábriques de paper de Capellades creu el governador que es resoldrá dintre pocs dies.

Sembla, en efecte, que patrons i obrers han parlat entre ells, celebrant-se les entrevistes en mig de la major armonia.

—El crimen comès el diumenge passat per Manuel Campos i Vicens Gálvez en la persona d'un contramestre, doná motius a desagradables incidents a l'«Espanya Industrial» important fábrica de Sans.

La protesta pel crimen fou initziada pels treballadors d'una de les sales, que abandonaren els telars.

Poca estona després s'initziá entre part dels obrers pel procedimet d'aquestes treballadores, durant la qual—segons es diu—es dispararen dos trets, resultant dos obrers ferits lleument.

Aquestos i altre incidents que més tart se desenrotllaren a les inmediacions de l'aludit establiment, obligaren a intervenir a la guarda civil, que després de no pocs esforços conseguí restablir la tranquilitat.

Al cine Bailén de la barriada de Gracia, celebraren una reunió extraordinaria els obrers textils, que formen part del Sindicat «La Constancia».

L'objecte de la mateixa era donar compte dels acords presos en la darrera Assamblea del Cine Montanya i de la vaga que sostenen contra el patró don Geroni Campaña.

En la discussió prengueren part un regular nombre d'obrers d'ambdós sexes.

La presidencia donà detalls dels treballs que constantment fa la junta per a lograr la completa reorganització textil de la secció de Gracia, demostrant al mateix temps que se ocupa d'arrancar concessions dels fabricants, amb la presentació de la demanda feta a la fábrica que Ramón Julià posseeix al carrer de Monistrol.

«La Constancia» demana a aquest patró que augmenti en un 15 per 100 el jornal dels séus operaris.

El representant de la secció de Sans feu una exposició de l'estat en que's troba l'organització textil de Sans. Protestà del crim comès contra un company contramestre, elogiant de pas l'actitut que, sobre aquest fet, adoptaren les obreres de la «España Industrial».

Es parlà extensament del «lock-out» planteijat pels patrons cilindradors. Els reunits acordaren en mig de gran entussiasme prestar l'apoi material als cilindradors tan prompte aquests el solicitin.

—L'Associació Ferretera, en vista de haver sigut despedit el personal de la casa Vilaseca per no volguer sotsmetre's a les exigencies del patró, ha telegrafiat a les Societats de dependents de comerç de Saragoça i Valencia pregant-les-hi que s'abstinguin de facilitar personal a l'esmentada casa.

—Reunions per a avui al vespre:

A dos quarts de nou, els obrers curtidors de «La Unión Popular» al carrer Major del Clot número 46.

A les nou, els obrers pintors al Centre Socialista de Gracia (Torrent de l'Olla, 28.)

A la mateixa hora, els obrers pertanyents al Sindicat d'aprestadors i blanquejadors de la barriada de Sant Martí, al llur local social (Sant Joán de Malta, 47.)

I a les dèu, els perruquers i barbers de «La Unica» al carrer de l'Hospital, 131.

DEPORTS

El F. C. Canadiense s'ha encarregat del campionat de segona fila.

—Per diumenge que vé hi han senyalats els següents partits de campionat: Espanyol-Espanya: Universitary - Barcelona; Internacional-Sabadell.

—Al nort diumenge toca jogar de campionat a l'Athletic i la Reial Unió.

—Els coneguts árbrits nortenys, Ricard Gervasi, Pacheco, han dimitit de sos cárrecs de árbrits oficials, en vista dels ataos rebuts amb motiu de l'expulsió d'En Belauste en el partit Arenas-Athletic.

—L'Athletic de Madrid protesta als jogadors del Madrid F. C., Aranguren Petit (R. i J.) i Teus. Aixís és que el «Madrid» encara que hagi jogat una semi-final no sabém si les jogará totes.

MUSICALS

Per al concert que organitzat per la Junta del Roper de Sant Vicens de Paul, donará el Orfeó Catalá el proper diumenge a la tarda en el Palau de la Música Catalana, s'han venut tots els palcos baixos de dit edifici i un gran nombre de localitats repartides entre les nombroses families associades a dita obra benéfica.

—En el segón dels concerts Onia Farga que tindrá lloc la tarda del próxim diumenge en la Sala Mozart dita concertista acompanyada al piano per la notable pianista senyora Hars etxecutará amb el violí el següent interessantíssim programa:

Primera part: Concert en mi bemol, Mozart.

Segona part. «Adagi i alegro», Corelli; «Cançó Lluís XIII i Payana», Couperin-Kreisler; «Aria» (sobre la quarta corda), Bach; «La abella», Schubert; «Rêverie», Schumann; «Zigeunerweisen» (aires bocmians), Sarasate.

Tercera part. «Concert» en mi menor, Mendelssohn.

ESPECTACLES

—Antoni Carnicero, celebrará avui dijous, en el teatre Apol, la funció del séu benefici. Formarán el cartell de dita festa el sainet de Ramos Martín «El sexo débil», i el drama en cinc actes del discutit autor don Josep Fola Igúrbido «El pan de piedra».

Per al dissabte en aquell teatre es prepara una funció extraordinaria.

Es posarán en escena dos obres, un estreno i una reprisse molt interessant: «Los dos sargentos franceses», creació del senyor Rojas, i «La mujer detective».

—Corresponent la Empresa del Tívoli als desitjos dels concurrents a les «matinées», ha disposat que en la d'avui dijous, tingui lloc una representació extraordinaria de la opereta «El vals de los pájaros».

En la vetllada de demá divendres, l'aclamat barítion senyor Parera celebrará el séu benefici.

En el programa figuren, a més de l'opereta mencionada, el grandiós tercer acte del drama líric d'Uzandizaga «Las Golondrinas».

Acompanyará en el desenrotllo d'aquesta página lírica, Ascensió Betoré.

—En la vetllada d'avui, dijous, tindrá lloc en el Teatre Novitats l'estrena del sainet en un acte, del celebrat escriptor En Santiago Rusiñol, «A cá l'antiquari».

El repartiment de dita obra es el següent: «Senyor Sebastiá», August Barbosa; «Senyora Dionisia», senyora Baró; «Clareta», senyoreta Vila; «Isidret», senyor Erasme d'Estor; «Senyor Peárol», senyor Pujol; «Senyor Rifá», senyor Guixer; «Senyor Montaner», senyor Cervera; «Senyor Palau», senyor Rovira; «Senyor Baró», senyor Mantua. — Nou decorat del mestre Maurici Vilumara.

Abans de l'estrena es posará en escena el grandiós drama de Guimerá, «Jesús que torna».

—L'eminent actor, don Francisco Morano, que amb tan excel·lent èxit actúa en el nou Teatre Còmic, donará a conèixer al públic en la nit del dissabte, el magnífic drama, original del notable escriptor, Emili Daguerre, «Las sombras vuelven», obra que a Novitats obtingué clamorós èxit.

En la vetllada corresponent a l'abono de moda dels divendres, En Morano, posará en escena, l'hermosa comedia de l'il·lustre Benavente, «El collar de estrellas», anunciantse per a nit del diumenge, la primera representació de la llegenda dramática de Joaquim de Montaner, «La honra de los muertos».

—En la vetllada de demá divendres, celebrará en el Teatre Tívoli, l'eminent barítono, Josep Parera, el séu benefici. Cantará la brillant part de «Hector», de l'opereta de que és autor, «El Vals de los Pájaros» i l'acte tercer del drama líric d'Usandizaga, «Las Golondrinas».

El Tívoli promet veure's sumament concorregut en la nit del benefici de l'aclamat Parera.

VARIA

La Junta de la Societat d'Atracció de Forasters ha celebrat sessió, acordant l'admissió de varis socis nous i despatxant assumptes de trámit.

—Les botelles de l'aigua mineral natural
VICHY CATALAN
porten totes els distintius amb el nom de la Societat Anònima Vichy Catalá.

—La interessant Revista agrícola «L'Art del Pagès» ha publicat el número corresponent al 10 d'aquest mes amb un text de gran valor per als agricultors.

—Contra l'Influenza, el Tifus, la Verola i en general contra totes les enfermetats infeccioses la **Boisson Blanche** de l'Abate **Magnat Antonin**, capellá de Ancone, es sense rival el veritable i únic específic. No titubeigeu, doncs, i des dels primers símptomes del mal, preneu lo més prompte possible algunas frascs de **Boisson Blanche** i estareu curts.

De venda a totes les bones farmacies.

—Es troba exposat a l'aparador de la fotografía Napoleón del carrer de Ferrán, un magnífic retrat del malhaurat professor de teixits don Ramón Batlle i Ribas, que les entitats industrials obreres ofereixen al continuador de la seva obra don Ramón Batlle i Marigó.

-CALSAT cosit a má, per a cavaller, a 12'75: xarolina, la millor, a 19'75. **LAS AMÉRICAS, JAUME I, 5.** No us equivoqueu, enfront a la Caixa d'Est alvis

—La Junta Directiva de la Unió de Contribuients de Sant Andreu de Palomar, ha quedat constituída per a l'any 1917, en la forma següent:

President.—Don Joaquim Baliarda i Buxó.
Vis-president.—Don Josep Martí i Campmany.
Tresorer.—Don Miquel Guardiola i Puig.
Comptador.—Don Andreu Mañá i Jané.
Secretari.—Don Joan Viñas i Pons.
Vocals.—Don Salvador Puigvert, don Josep Cumella, don Manuel March, don Elíes Miró, don Pere Pujol, don Manuel Mañá i don Miquel Duràn.

OSTRES, MARISCS

Degustació i venda. Gran ampliació del local. **EL CANTABRICO. Carrer Santa Agna, número 13,** Telèfon 4222. Obert dia i nit.

—La Societat de Geografía Comercial per acord de la Junta Directiva ha enviat el següent telegrama:

»Excelentíssim senyor President Consell Ministres:

La Societat de Geografía Comercial de Barcelona prega a vosté que si algún dia vol governen estudiar l'implantació de la nomenada hora d'istiu se digni previament consultar academies ciencies i societats geográfiques. —President, Francisco de A. Más.

Sombrereria Lod
Sucursal FERNANDO, 6
Avui dijous 15, obertura

—El gremi de forners ha quedat constituit de la següent forma:

JUNTA CONSULTIVA

Geroni Masclans Pascual, Francisco Enric Susagna, Joán Masanas, Adolfo Coll Abert, Ignasi Capeta Puig, Josep Ponsatí Pagesasperas, Jaume Cladellas Camps, Antoni Romeu Torras.

JUNTA DIRECTIVA

President: Francisco Carbonell Espina.
Vis-President primer: Jaume Raurell Mauri
Vis-President segon: Josep Gabarró Badó.
Comptador: Josep Valls Alsina.
Tresorer: Antoni Romeu Torras.
Bibliotecari: Valeri Trepat Mir.
Secretari: Josep M. Augé Salvat.
Vis-Secretari: Hermenegildó Vilá Maurell.
Revisors de comptos: Vicens Bonal Esparraguera i Joaquim Mayos Fillat.

Vocals: Francisco Enric Susagna, Jaume Casany Gambús, Josep Anoll Pons; Bonaventura Governa Calsina, Felip Iuncás Pintó, Miquel Roca Viladrich, Isidro Planas Cassá, Isidro Joher Vidal, Joán Comallonga Parcerisa, Josep Solsona Bayona i Joán Vidal Sabaté.

—De la casa J. Alexandre Riera S. en C. de aquesta plaça, hem rebut el calendari anunciador que ha editat per aquest any.

Agraim l'envio i sinceament felicitem als séus editors per l'esperit que ha informat la seva producció, firmant els articles nostres millors literats.

-DES DE
avui están exposats a l'aparador gran de la camiseria BELLFORT lots regal per a
— SANT JOSEP —
Lot número 1 per a cavaller, per 2'15
Lot número 2 per a senyora, per 3'40
Lot número 3 per a cavaller, per 3'50
Lot número 4 per a cavaller, per 5'40
Lot número 5 per a senyora, per 7'30
Lot número 6 per a senyora, per 9'95
Lot número 7 per a cavaller, per 11'25
Lot número 8 per a cavaller, per 15'25
CARRER DEL CALL, 3 i 5.—Telèfon A 1432
Sucursal Arcbs 2, enfront Plassa Nova
TELEFON A 4717

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL:POBLE:CATALA

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

Parla En Romanones

Madrid, 14.—El president del Concell, al rebre els periodistes, ha manifestat que l'havía visitat el ministre de Marina, donant-li compte d'un telegrama del comandant de Las Palmas, en que diu que l'«Isaac Peral» está apanyant unes petites averíes.

En el mateix telegrama s'elogia la conducta de la tripulació durant la travessía.

També han visitat el president del Concell els ministres de Governació, Estat i Gracia i Justicia.

El president ha rebut alguns telegrames de Cambres de Comerç, Navegació i altres entitats, en els quals es demana que el Govern implanti immediatament el segur marítim.

El president ha manifestat que aixó és una justa aspiració; que el Govern está disposat a assegurar la vida de aquells que en aquestes circumstancies amb un gran zel patriótic es dediquen a la navegació.

També ha dit el president del Concell que el dijous marxará el ministre de Marina, acompanyant el rei en son viatge a Sevilla i a Cádiz.

Un d'aquests díes, potser el divendres, marxarán a Sevilla, o el ministre de Foment o el director d'Obres públiques, a l'objecte de visitar les regions damnificades pels temporals.

Parla el ministre de la Governació

Madrid, 14.—El ministre de la Governació, al parlar amb els periodistes, ha dit que era injustificat un article que publica aquest matí «El Liberal», en el qual es fan cárrecs contra el Govern, dient que ha faltat a la Constitució atropellant els periódics sistemáticament.

Ha dit el ministre que és injust aquest atac que el Govern no ha perseguit els periódics ni és aquesta la seva intenció, ni tampoc ha excitat el zel del fiscal; es tracta solament de mides que el fiscal pel séu compte ha cregut que havien d'adoptar-se.

Després ha dit el ministre que ha considerat injustificada la censura dels periódics per la reducció de la llum pública.

Aquesta és una mida exigida per les circumstancies, i més val que ara s'estalvii la llum, que no que arribi un moment en que aquesta pugui mancar-nos.

També és sensible que alguns periódics parlin de que pot un hom veure's atracat i robat, de nit, en apagar-se els llums, perquè diu que això és una «invitació al vals».

Per a evitar-ho está la policía de Madrid que ha provat la seva suficiencia.

La policía espanyola, potser no sigui tan brillant com la d'altres nacions, però pot dirse que és la més eficaç.

I per a demostrar-ho, ha citat el cas de que a Espanya, malgrat els grans intents que se han fet, no han pogut arrelar els «apaches», des que comença la guerra.

D'algunes localitats, especialment de Salamanca, Saragoça i Palencia demanen al Govern amb urgencia, carbó per a les necessitats de la llum.

Aquest conflicte s'ha agreujat, i gem tingut la desgracia de que un vaixell que portava una gran quantitat de carbó per a Espanya, ha embarrancat.

Després el ministre parlá de les eleccions, dient que les dades definitives en res alteraven les darreres xifres.

Les reformes d'En Burell

Madrid, 14.—A l'Universitat Central hi ha hagut avui gran efervescencia entre els escolars, els quals, s mida que arribaven, formaven compactes grups que comentaven favorablement les reformes del senyor Burell.

Alguns han dirigit la paraula als companys proposant que anessin en plé totes les Facultats, ordenades per classes i cátedres, al ministeri d'Instrucció a testimoniar al senyor Burell son agraiment.

Davant el temor de que fossin dispersats per la força pública, s'ha acordat desistir, per ara, d'aquesta manifestació, i proposar la celebració d'un banquet monstre de 6.000 coberts, al qual assistirán escolars de tots els centres d'Espanya, per a felicitar al ministre per sa disposició suprimint la reválida.

En canvi, entre els claustrals, ha produit mal efecte la disposició del senyor Burell.

De Foment

Madrid, 14.—El senyor Gasset, al rebre els periodistes, ha manifestat que continúen els treballs per a la reparació de la línia de Santa Elena, «provincia» de Córdoba, que es troba interceptada, no circulant cap trent.

Ha rebut de la Sucrera una petició de vagons de transport, perquè té 60.000 tonelades de remolatxa sense poder donar-les sortida per a les fábriques.

L'alcalde d'Alcira li doná compte de la situació angustiosa d'aquella població, on ame nacen els obrers amb una vaga general per falta de vagons de transport. El ministre procura per tots els mitjans facilitar els dis vagons.

El senyor Gasset ha remés amb carácter urgent al Consell d'Estat, perquè l'informi el reglament relatiu als ferroviaris.

Per últim, ha dit el ministre de Foment que donará en terme mólt curt als navilers que no han contribuit amb les pessetes per tonelada per als nòlits que'ls corresponien en la derrama feta i que si no l'atenen está disposat a arribar a l'incautació dels séus vaixells.

El sofre

Madrid, 14.—El diputat senyor Zulueta ha visitat al ministre de Foment parlant-li del conflicte del sofre que's necessita per les vinyes.

Segons sembla, es posaren d'acord per a que no falti sofre.

La Guerra

La neutralitat armada

París, 14.—Un telegrama de Nova York al «Daily Chronicle» concreta les condicions de l'armament de vaixells mercants.

Tots portarán destacaments d'artillers i de infantería, manats per oficials de Marina, an independencia del comandant del vaixell.

L'explorador Shackleton

París, 14.—«Le Gaulois» en un despatx de Sydney, diu que l'explorador Shackleton ha declarat que es proposa anar al front, únic indret on ha d'anar un home lliure i capaç per a combatre.

Anglaterra i Nortamérica

Lyon, 14. — El Comitè franc-americá ha ofert un esmorzar en honor de Mr. Bergson, que va pendre proporcions d'una gran manifestació en honor de França.

Al començar l'esmorzar el Manning va fer, segons costúm, una oració demanant al cel l'ajuntar encara més a Franca i América amb el fi de que combateixin juntes per la lliber.tat i la justicia.

A l'acabar l'esmorzar, Mr. Choate, antic embaixador dels Estats Units a Londres, va brindar de la manera seguent pels presidents de les dues Repúbliques.

«La guerra arribará per a nosaltres quan sigui necessari, però espero fermament, que quan esclati aquesta guerra no's limitará a la defensa de nostres sols drets. Els al·liats lluiten per nosaltres i ja és temps de que'ns posem al séu costat.

Mr. Bergson, contestá amb un brindis que fou freqüentment interrompit pels aplaudiment dels presents.

L'orador recordá que l'amistat que uneix als Estats Units i França, no és accidental, sinó que data ja de molt temps i sempre ha sigut molt cordial.

L'orador acabá dient, que França estava decidida a lluitar fins l'últim moment, perque l'existencia sense llibertat i sense dignitat no mereix ser viscuda.

Tres vives en honor de França senyalaren el fi de la reunió.

Gran victoria russa

Londres, 14.—S'anuncja que les victorioses tropes russes s'han apoderat de la ciutat de Kermanshah.

Observacions nord-americanes

París, 14.—El «Times» de Nova Iork, fa les següents observacions referent a la guerra submarina.

Si Alemanya ha calculat amb exactitut així com ella ho pretèn l'efecte de la guerra submarina, dèu haver previst que son pretingut bloqueig es dirigirá abans que tot contra ella mateixa.

En efecte, si els Estats Units entren en la guerra, farán tot lo possible en portar sos mercancíes a Anglaterra, França i Italia. Els neutrals serán per lo tant les principals víctimes del bloqueig alemany i al fi i al cap Alemanya, que encara reb dels neutrals bastants queviures de contrabándol, haurá acostat, més bé allunyat, la fam sobre son país.

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

Comunicat francés de les tres de la tarda

París, 14.—El comunicat francès de les tres de la tarda diu lo següent:

A la regió de Lassigny hem executat alguns cops de mà contra les trinxeres alemanyes i hem dispersat una patrulla de reconeixement enemiga.

Al Norest de Soissons hem rebutjat una temptativa de cop de mà contra les nostres posicions prop de Soupir.

A la regió de Butte-du-Mesnil i Maisons-de-Xampanya els alemanys varen llençar ahir, cap a les sis de la tarda, dos violents contraatacs contra les posicions conquerides per nosaltres a l'esquerra d'aquest sector. No varen poder abordar en cap punt les nostres posicions i varen sofrir fortes pèrdues.

Durant tota la nit ha continuat amb encarnigament la lluita amb granades de mà entre la cota 185 i Maisons-de-Xampanya, on hem conquerit nous elements de trinxera.

A la regió de Saint-Mihiel, una operació executada ahir per les nostres tropes ens va permetre ocupar la granja de Romainville, fent 30 presoners.

Destacaments nostres penetraren també en quatre punts diferents en les trinxeres alemanyes, entre el Mosa i la selva d'Apremont, arribant fins a la segona línia i tornant amb alguns presoners.

Durant la nit la lluita d'artillería ha estat bastant viva en tot aquest sector.

La nit ha sigut tranquila en tot el restant del front.

Comunicat oficial de les onze de la nit

París, 14.—Nostres tropes continuaren el séu avanç en la regió de Maison de Champagne malgrat el violent foc de l'artillería enemiga, que feu us dels projectils lacrimógens.

A la vora esquerra del Mosa, l'artillería francesa bombardejá amb éxit les organitzacions alemanyes.

Prop de Montfaucon destruirem un observatori enemic.

D'ITALIA

Coltano, 14.—El comunicat italiá diu aixis:

Durant el dia 13, accions d'artillería i escaramuces entre patrulles en els valls de la Brerenta i Frigido, fent altres tants presoners.

En el Carso una de nostres patrulles feu explotar un depòsit d'explossius en les línies enemigues vora d'Slacapani.

Nostra artillería destruí un observatori en la zona de Bosco Malo.

Avions enemics llençaren bombes sobre Goritzia, fent algunes víctimes entre la població civil.

D'ANGLATERRA

París, 14.—El comunicat oficial anglès de avui, diu:

«Després del bombardeig de posicions enemigues abandoná l'enemic les principals defenses de la cresta delantera de l'altura de Bapaume.

Ocupárem el poble de Greviller i el bosc de Ledport.

Progressárem a Commecourt en un front de una milla.

Raids enemics als voltants de Neuvilla, Souchez i Armentieres foren rebutjats.»

Els restaurants de guerra

París, 14.—S'han inaugurat els restaurants de guerra pera families, havent sigut invitats a l'acte inaugural moltíssimes personalitats.

Els restaurants de guerre tenen per objecte preparar i servir menjars a families a preus mòdics i en les millors condicions higièniques.

Cases barates

Lió, 14.—«Vossische Zeitung» publica un article referent a la qüestió de les petites cases després de la guerra.

Segons les estadístiques deu esperar-se que les petites cases facin falta després de la guerra a Berlín i als séus encontorns per als soldats llicenciats i els invàlits de la guerra que cercaràn en aquest moment una situació.

Hi haurà, segons totes les probabilitats, una crissi de cases amb faltes d'habitacions petites i al mateix temps un augment dels lloguers.

Altres periódics proposen per a prevenir la crissi, que s'estableixi una oficina de movilització de cases baix els cuidados del ministeri de la Guerra.

Retirada alemanya

Londres, 14.—S'anuncía oficialment que'ls alemanys en el front occidental volen els ponts i els dipósits de municions i que l'estat major es retira a 10 milles del

Darrera hora

De Barcelona

La Festa de la Música Catalana

Anit va tenir lloc al Palau de la Música Catalana, la setena festa de la Música Catalana que aquest any estava dedicada a la cançó popular.

L'acte va revestir tot el carácter de gran solemnitat, presentant el Palau un esplendit cop de vista. Varen assistir-hi representacions de l'Ajuntament i de la Diputació en corporació.

Va resultar guanyador de la flor natural el gran violinista catalá don Joán Manén qui va nomenar reina de la festa a la senyoreta Isabel Floradi.

Móltes de les composicions premiades foren interpretades per l'Orfeó Catalá, arrencant ovacions del públic.

El discurs presidencial va anar a cárrec del mestre Nicolau i es tracta d'una bella peça que'ls nostres lectors podrán apreciar en la pròxima edició que'l publicarem integre, a més d'altra informació escrita i gráfica de la festa, cosa que'ns impossibilita fer avui per la extensió que se li dèu donar i l'hora avançada en que va acabar.

Diversions públiques

Teatres

TEATRE CATALÁ ROMEA Compañía RICARD PUGA.—Avui, a les cinc. LA ESCUELA DE LAS PRINCESAS. A dos quarts de déu, EL SEXO DEBIL i FLOR DESHOJADA.

TEATRE TIVOLI

Avui, dijous, matinée colossal a dos quarts de cinc. «El vals de los pájaros». Entrada, 50 céntims. Nit, a dos quarts de déu. «El vals de los pájaros» i «Sant Jordi mata l'aranya». Entrada, 60 céntims.

TEATRE DE NOVETATS

Companyía dramática dirigida per l'eminent
ENRIC BORRAS
en la que hi pren part el primer actor
JAUME BORRAS
Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, extraordinaria matinée a petició de moltes families que no pogueren obtindre localitats en el matinée del dilluns passat. El divertit cómic JUGAR A CASATS i el drama en 3 actes d'éxit extraordinari,
JESÚS QUE TORNA
magnífic decorat, explèndida presentació. Nit, a dos quarts de 10, en punt. 19 representació
JESÚS QUE TORNA
i estrena del sainet en un acte del celebrat escriptor En Santiago Rusiñol,
A CÁ L'ANTIQUARI
decorat del mestre escenogra Maurici Vilumara.—Demá divendres, dissabte, nit, diumenge i dilluns, tarda i nit: JESUS QUE TORNA i «A cá l'antiquari».—Es despatxa a comptaduría.

GRAN TEATRE ESPANYOL Compañía
ELENA JORDI
Avui, tarda, a les cinc matinée popular. LA BOCA DEL LLOP.—Nit, a dos quarts de 10, SILENCI i TRES PER UNA DONA. — Es despatxa a comptaduría.

TEATRE APOL

Avui, dijous, a un quart de 10, Benefici del primer actor de caràctes don ANTONIO CARNICERO. El sainet en dos quadres «El sexo débil» i el drama en 5 actes de Fola Igurbide,
EL PAN DE PIEDRA
Demá, divendres, estreno general del nou drama «La mujer detective» que s'estrenará el dissabte amb «Los dos sargentos franceses».

TEATRE COMIC

Companyía FRANCESC MORANO
Avui, dijous, matinée a les 5. «El collar de estrellas». Nit, a dos quarts de 10, última de «Papá Pebonnard».—Dissabte: «Las sombras vueven».

Teatre Poliorama

Companyía LARRA-LOPEZ ALONSO
Avui, dijous, tarda i nit, «El último bravo». la eminent tonadillera LA GOYA i la notable ballsdora GIOCONDA.

Gran Cassino del Parc de Barcelona

Elegant Café Restaurant. Cuberts a 5 pessetes i servei a la gran carta.—Totes les nits: SOIREE DANÇANT i ameens VETLLADES.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Diumenge, 18, a la tarda, concert
per L'ORFEO CATALA
baix la direcció del Mestre LLUIS MILLET, cooperant-hi el
QUARTET RANAIXEMENT
Organitzat per la Junta de Senyores del «Ropero de San Vicente de Paul» a benefici dels seus fins benefics.
Programes i localitats: magatzem de música «Unió Musical Espanyola (avans Dotesio), 1 i 3, Portal de l'Angel.

Palau de la Música Catalana

Dies 18, 22 i 25 de març a la nit.
FESTIVALS GARCIA-ROBLES
AUDICIÓ DEL POEMA LÍRIC
GARRAF
Orquesta. Cruns orgues. Solistes vocals. ORFEO GRACIENC. Direcció: Mtre. ANTONI RIBERA.—Queda obert l'abonament al magatzem de música «Unió Musical Espanyola, 1 i 3 Portal de l'Angel.

TEATRE DE NOVETATS

Diumenge, 18 de març, a dos quarts d'onze del matí,
II CONCERT MATINAL
Schola Orpheónica
MESTRE: ARTHUR MARCET
Preus populars. Diumenge, dia 25 III concert

Music-Halls

Eden Concert Assalt 12. Telèfon 3332
—Propietari: En FRANCESC BUXO—
Music-hall de grans debuts de les mil orts artistes.—Tots els dies grandiós èxit de la divette espanyola
Jesusilla UNAMUNO

FOLIES BERGERE Teléfon, 3.929. Music-Hall Parisien.
Extraordinari programa de varietés, compost per 60 artistes. Exit de la cançonetista espanyola
EUGENIA ROCA
Concert. Aperitif a les set. A prés minuit souper tange.

Music-Hall POMPEIA Temple de la Alegria. Teléfon, 2458.—Tots els dies, Grans Concerts. Exit de les divertides revistes escrites expresament per aquest distingit local. Despres del espectacle SOUPER TANGO.
Entrada lliure. Butàques gratis.

NOVELTY Gran Music-hall prop del teatre Cómic.
Tots els dies, varietés. Concert per 35 hermoses artistes i
DIVERTIDES SARQUELES

Moulin Rouge Vila Vilá, 93 i 95, Teléfon, 4-348.
Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts.
Entrada lliure. Butaques gratis.
ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies, tarda i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Café Catalá
SOCIETAT CABO PALOS, Rambla Santa Mónica, 6. Tots els dies grans balls servits per ELEGANTS CAMBRERES

Societat Patria Chica
Barbará, 10, bis Tarda nit grans concerts

Gran Imperi Ronda Sant Pau, 24 i 36. Teléfon, 4584.
Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts.

MONTE CARLO Assalt, 26. Telèfon 4.317
Tots els dies, tarda i nit, grans Concerts

Ideal Room Assal. 10, Salón Rojo.

La Bona Sombra Ginjol, 3. Grans Concerts.

Alcaçar Espanyol Unió, 7 Grans concerts

Music-Hall SEVILLA Marqués Duero, 72 Grans Concerts

Café HAHE Car rer Ample, 17. Gran balls, tarda i nit.

Societat PAPITU Marqués del Duero, 118 Grans balls, tarda i nit.

Restaurant EXCELSIOR Rbla. del Centre 34 Balls Japoneses.

Gran Café de Novetats Societat Anónima Comercial. GRAN SALA DE BILLARS. Telèfon, 108.

Café AUSTALIA Ronda Sant Antoni. Billars Gratuits.

LA Cibeles Mendizábal, 11. Grans Concerts i Balls. tarda i nit.

APOLO Marquès del Duero, 57. Grans Balls, tarda i nit.

MARUXA Unió, 12. Saló Tango.

Bosque PALACIO Balmes, cantonada Aragó, Balls i concerts, tarda i nit

La BOMBILLA Sant Pau, 75. Grans Balls, tarda i nit.

Cinematógraf

Gransaló cine Doré

Avui, dijous, tarda i nit, grandioses sessions de cine i varietés, prenent-hi part interessants atraccions como son:

Debut de la equilibrista ANA LIVIER.

WERTS AND PARTNER, notables acrobates excentrics. BLANCA DE NAVARRA, notable cançonetista amb bonic repertori.

Debut de la dançatriu LA VALERITO.

Reaparició de
LA GOYITA
Estreno de la magistal pellícula d'éxit,
MADAME TAILLENT
Dilluns, festivitat de Sant Josep, mati i tarda, estrena de la colossal pel·lícula
EL COCHE NUMERO 13
interpretada per Elena Makowska i Albert Capozzi (primera jornada).
Es despatxen localitats numerades, sens aument de pren, per a tota la setmana, a les mateixes taquilles del cine des de les onze del matí.—Telèfon, 514, A.

FRONTO COMTAL

Avui, a les quatre.
Rojos: GABRIEL i EGUIA.
Blaus. GARATE i VERGARA.
Nit, a un quart d'onze.
Rojos: ISIDORO i MARTIN.
Blaus: CAZALIS i GOENAGA.

Academia Mercantil MODERNA :-: Princesa, 15, pral.

Per 5 Ptes. al mes una hora diaria

8 hores, 10 pessetes. 6 hores, 15 pessetes

Per qualsevol d'aquestes quotes, previa consulta amb el Director o el Secretari, podrà V. estudiar amb perfecció Teneduría, Documentació, Càlcul, Reforma de lletra, Ortografía, Correspondencia, Legislació, Taquigrafía i mecanografía. Métodes patentats. Francés, Anglès i Alemany, professors natius. Explicació individual. Titol de tenedor de llibres i certificat d'aptitut, exclusius d'aquesta Academia, mitjansant examen. Classes: de 9 a 11 de 3 a 6 i de 6 a 10 nit, per a meritoris, empleats i dependents i per a joves recents sortits del Colegi; dirigides per un perit professor mercantil colegiat, i cuidadosament atesos per 15 experts professors.

Higiènics salons. Esplèndida il·luminació

Gran premi — Madrid 1907

Academia Mercantil per a SENYORETES.-Princesa, 13, pral.

Incorporada a la Academia Mercantil Moderna, Princesa, número 15. Estudis pràctics i ràpits de Teneduría, Documentació, Càlcul, Reforma de lletra, Ortografía, Legislació, Francès, Correspondencia, Taquigrafía i Mecanografía, exclusivament per a senyoretes. Explicació individual. Titol de Tenedor de Llibres i certificat d'aptitut, previ examen. Classes: de 10 a 1 i de 4 a 7. De 8 a 10 nit, classes especials per a dependentes, oficiales i aprenentes, Hermosos salons.

HONORARIS:

1 hora, 5 pessetes; 3 hores, 10 pessetes; 6 hores, 15 pessetes

La máquina te gastos

GRANS MAGATZEMS

Damians

Pelayo i Tallers

Festivitat de Sant Josep

SECCIONS ESPECIALS

en varietat d'articles a

PREU UNIC

4'95, 9'90, 19'75, 25'00 i 30'00 pessetes

Articles per a regal

Marbres, Bronzes, Porcelanes, Mobles fantasia, Joieria, Rellotgeria, Bisuteria, Bosses novetat, Vanos, Articles de pell, Jocs cristall, pisa i porcel·lana, Majóliques, Articles per a viatge i sport, Aparells parlants, Orfebreria religiosa, Imatges, Perfumeria, Paraigües, Bastons, Articles japonesos, Joguines, etc.

A PREUS BARATISSIMS

Grans rebaixes en GUANTS i CALÇAT

PRIMITIVA LEGIA

Estrella Conejo

EL CONEJO MARCA REGISTRADA

ÚNICA PARA HACER BUENA COLADA SIN ESTROPEAR LAS ROPAS POR SU SUAVIDAD BLANCURA Y DESINFECCIÓN ¡15 AÑOS DE ÉXITO!

LA MAS ECONÓMICA POR SUS RESULTADOS INMEJORABLES MAS BARATA QUE NINGUNA PORQUE CON POCA HAY BASTANTE

EL FABRICANTE

Mijana Mensa

CICLES SUN

SANROMA

Els més cèlebs i lleugers

Telefon 1433

Balmes 69 BARCELONA

Les injeccions, els lavatjes, el sándal i arheol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entretenen a cura. Amb les especialitats PARADELL en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assalt, 23 BARCELONA

Nadal

MESTRE DE BALL DE SALÓ I DELS MÉS MODERNS

Unic que breument ensenya bè a ballar, encara que mai hagi ballat. Classes per a una persona sola o familia. Lliçons especials per a senyoretes. Lliçons per a dependents. Carrer Cegos de la Boqueria, 2, entressol (junt al carrer de la Boqueria)

Palau de Mobles

Es un error no visitar aquest grandiós magatzem de mobles abans de comprar. Es el que ven un 10 per 100 més barato que tots els que anuncian aquests descomptes tan grans. Aquesta casa té una gran fabrica, i per això no hi pot haber competencies. Visiteu el

Palau de Mobles

i os convenceréu.

ARIBAU, 3. ARIBAU, 3

Aparells parlants

discos i rollos anoplaya

COMPRA, CANVI I LLOGUER NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona (sucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia)

Diputación, 213, entlo

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IM PREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

Les nostres ventatges conquistaràn vostre diner

GRAN SASTRERIA NORD-AMERICANA

Trajos a la seva mida a 10 i a 20 pessetes una gran partida

Pantalons de llana a 3 i a 5 pessetes una gran partida :: :: Impermeables anglesos des de 25 pessetes

NOVA I ESMERADA SECCIO: Trajos amb dugues ermilles, una de fantasia, a 25 30 i 35 pessetes

Per a sostindre nostres obrers mantenim grans rebaixes durant la present guerra

Camises percal color amb coll i corbata, a 2'95 pessetes; Berrets des de 1'45; Sabates canya fantasía a 10'95; Gorres a 0'60

Ampolles ún litre colonia i quina a 1'95

Regalem a nostres clients Estampetes Verdes i mitjansant sorteig espaiosos terrenys propis per a la edificació de xalets

Casa Bastida :: Passeig de Gracia, 18